

Handreiking voor flexibel onderwijs

Albeda cluster Hospitality

Inhoudsopgave

Wij willen flexibel onderwijs	4
Leeswijzer	5
Inleiding	7
Doel en doelgroep van de handreiking	7
Visie flexibel onderwijs cluster hospitality	7
Koers: Elk team van stap 1 naar stap 1!	7
Gebruik van de handreiking	8
Dit betekent flexibel onderwijs voor ons	9
Wij gaan aan de slag met flexibel onderwijs	12
Uitwerking stappen	13
Voordat je begint: Veranderstrategie	13
Stap 0: Flexibel onderwijs laten landen	15
Stap 1: Daarom flexibel onderwijs	16
Stap 2: Waar wij nu staan	18
Stap 3: Piketpalen slaan	20
Stap 4: Plan maken hoe van startpunt naar piketpalen te komen	25
Stap 5: Klaar voor de start	27
Begrippenlijst	28

Wij willen flexibel onderwijs

Wij zijn Albeda cluster Hospitality en wij willen flexibel onderwijs omdat onze studenten, bedrijven en de toekomst daarom vragen.

*“Laat ons ontdekken,
experimenteren, leren & ervaring opdoen!”*

Studenten hospitality-opleidingen Albeda

“Durf onderscheid te maken!”

Ton Wesselink, ss Rotterdam

*“Wij willen ‘t verschil maken voor de meer dan
180 culturen in Rotterdam Rijnmond”*

Onderwijsleider Albeda

Leeswijzer

Start met definitie flexibel onderwijs

De handreiking opent met het ontwikkelmodel Ons onderwijs flexibel. Dat is de definitie van flexibel onderwijs voor Albeda cluster hospitality. Daarin staat wat flexibel onderwijs voor ons betekent. Hier wordt de stip op de horizon van flexibel onderwijs voor het cluster geschetst. Dit is een concretisering van de visie.

In vijf stappen naar flexibel onderwijs

Daarna wordt een vijf-stappenplan gedeeld dat duidelijk maakt hoe je met het team (team per college) tot flexibel onderwijs komt. De stappen bevatten steeds een beschrijving van de stap, suggestie voor een werkvorm en tips waar relevant. Voel je vrij om de werkvormen passend te maken voor jouw team. Er wordt steeds verwezen naar het portfolio flexibel onderwijs (deze is te vinden op het Teamskanaal flexibel onderwijs). De handreiking is een hulpmiddel bij het vullen van het portfolio flexibel onderwijs. De voortgang geef je weer in het portfolio.

Begrippenlijst

Tot slot is een begrippenlijst opgenomen met relevante begrippen over flexibel onderwijs bij het cluster.

Werken naar flexibel onderwijs is een doorlopend proces. Dit document kan worden doorontwikkeld. Let er dus op dat je altijd de laatste versie gebruikt. Deze is te vinden op het Teamskanaal flexibel onderwijs.

Hulp nodig? Neem contact op met de expertdocent flexibel onderwijs, de contactgegevens vind je via het Teamskanaal flexibel onderwijs

Ons onderwijs flexibel

Cluster Hospitality

DOE MEE?!

Pijlers

Ingrediënten per pijler

Resultaten per ingrediënt

Ontwikkeling van onderwijs

de student leert middels leeractiviteiten de uitvoering van de **beroepstaken** te beheersen

- Beroepstaken vormen – met expliciete aandacht voor de rol van taal – het uitgangspunt voor ons onderwijs
- Een beroepstaak is een verzameling van leeractiviteiten waarin een bepaalde handeling centraal staat, het is gekoppeld aan de beroepscontext
- Er is sprake van toenemende complexiteit van leeractiviteiten binnen een beroepstaak
- De leeractiviteiten zijn beschreven en transparant voor studenten
- AVO- en beroepsgerichte onderdelen worden toegepast vanuit de beroepstaken, ondersteund door Taalkracht
- Hostmanship is de backbone van ons onderwijs. Het is met SLB en burgerschap geïntegreerd in ons onderwijs

de student werkt naar **leeruitkomsten** toe

- Elke beroepstaak heeft leeruitkomsten
- Leeruitkomsten zijn beschreven op complexiteitsniveaus voor studenten: beginnend, gevorderd, bekwaam
- Constructive alignment vormt de basis voor het curriculum

de student krijgt inzicht in leerproces door middel van **formatief evalueren**

- We gaan uit van formatief handelen waarin feedback centraal staat
- Elke student start zijn/haar opleiding met een nulmeting: voor alle onderdelen van de opleiding
- Elke beroepstaak heeft een rubric, waar taal een expliciet onderdeel van is

de student doet **examens** op het meest passende moment

- Student neemt deel aan kwalificerende onderdelen zodra hij/zij hieraan toe is
- Kwalificerende onderdelen worden meerdere keren per jaar aangeboden
- De student kan delen van de opleiding kwalificerend afsluiten met een validatie van het geleerde middels Edubadges en/of deelcertificaten

Facilitering van onderwijs

de student heeft een passende **tijdsinrichting** voor de leerroute

- Werken met nominale leerroutes
- Studenten krijgen actief alternatieve leerroutes aangeboden, waarin het leerproces van de student centraal staat
- De onderwijsperiodes zijn niet leidend voor het tempo van het leerproces van de student
- Voor AVO-vakken is de duur in klokuren van het nominale aanbod gelijk binnen het cluster

de student bevindt zich in een **groepssamenstelling** passend bij het leerproces

- Student maakt zijn gehele leerproces deel uit van een vaste stamgroep
- Student volgt leeractiviteiten in (verschillende) lesgroepen
- O.b.v. persoonlijk leerproces van de student kan de groepssamenstelling per leeractiviteit wisselen

de student leert in wisselende **leeromgevingen** en vooral in de beroepscontext

- Leeractiviteiten vinden zoveel mogelijk plaats in de beroepspraktijk
- Voldoende afwisseling van BSP, LWP's en BPV
- Actieve samenwerking met externe partijen om leeractiviteiten in de beroepscontext vorm te geven
- Leeractiviteiten vinden plaats op school, digitaal of praktijk (sticky campus)

de student en docent hebben inzicht in voortgang middels **voortgangsmetingen**

- Aantal voortgangsmetingen afhankelijk van de grootte van de beroepstaak met 1 als minimum
- Alle voortgangsmetingen in 1 overzicht (360 meting in LMS) inzichtelijk voor docent en student
- Elke leeruitkomst van een beroepstaak wordt formatief geëvalueerd
- Meetmomenten en gestelde eisen zijn vooraf inzichtelijk (rubric)

Uitvoering van onderwijs

de student krijgt op maat **begeleiding** van bekwame professionals

- Elke twee weken een individueel coachgesprek per student, waarin zijn/haar leerproces centraal staat
- Elke coach wordt zoveel mogelijk ingezet o.b.v. zijn/haar kwaliteiten
- Alle docenten zijn bekwaam in didactisch coachen of volgen hiertoe professionalisering op maat (startend docent/coach tot ervaren docent/coach), Elke coach is ook docent
- Alle docenten zijn bekwaam om middels hun didactisch handelen de taalontwikkeling van de student te stimuleren of volgen hiertoe professionalisering
- Elke week een groepscoaching-moment voor de stamgroep
- De dialoog met BPV-praktijkbegeleiders over het leerproces van de student wordt geborgd
- De dialoog met ouders/begeleiders over het leerproces van de student wordt geborgd
- De coach focust op het leerproces van de student en verwijst door naar de zorgschil voor begeleiding op zorg indien nodig

de student leert middels diverse **leeractiviteiten**

- Leeractiviteiten zijn o.a. complexe casussen, opdrachten, reflectie, projecten, problemen, uitleg of anders.
- Student heeft keuzes tussen verschillende leeractiviteiten
- Leeractiviteiten worden blended aangeboden
- De student heeft de vrije keuze om keuzedelen te kiezen binnen het cluster Hospitality en daarbuiten
- Leeractiviteiten leiden tot de beoogde leeruitkomsten

Wij gaan aan de slag met flexibel onderwijs

Dit vijfstappenplan is, samen met het portfolio flexibel onderwijs, een hulpmiddel om ambities van flexibel onderwijs van het cluster hospitality te bereiken.

Voordat je begint: Veranderstrategie

Stap 0: Flexibel onderwijs laten landen

Stap 1: Daarom flexibel onderwijs

Stap 2: Waar wij nu staan

Stap 3: Piketpalen slaan

Stap 4: Plan maken hoe van startpunt naar piketpalen te komen

Stap 5: Klaar voor de start

Uitwerking stappen

De stappen worden toegelicht. Iedere stap bevat een beschrijving van de stap en tips en/of suggesties voor werkvormen die je als teamleider kunt gebruiken. Daar waar een link is met het portfolio flexibel onderwijs wordt dit aangegeven in tekst en met het icoon.

Voordat je begint: Veranderstrategie

De ontwikkeling naar flexibel onderwijs is een verandering. Veranderingen kunnen voor veel energie zorgen maar zijn ook lastig. Voordat je als onderwijsleider met jouw team aan de slag gaat ontwikkel je een veranderstrategie. Doe dat als onderwijsleider samen met een expert-docent die dicht bij het team staat.

Onderstaand model geeft inzichten in de onderdelen die belangrijk zijn voor een succesvolle verandering.

Merk jij een gebrek aan uitvoering, verwarring, weerstand, chaos, frustratie of angst? Gebruik het model om zelf een beeld te krijgen waar jij met jouw team de focus op kunt leggen wanneer je aan de slag gaat. Geef je invulling aan alle onderdelen? Dan zul je merken dat jouw team meer kans heeft om succesvol en met plezier stappen te zetten.

Handreiking biedt ondersteuning bij veel onderdelen

Met deze handreiking helpen we je een deel van de aspecten invulling of inzicht te geven, denk aan visie, belang, plan en competenties. Middelen worden ook vrijgemaakt. Het is aan jou als onderwijsleider om dit te benutten en zelf invulling te geven aan leiderschap dat bij je past. Maak daarbij ook een inschatting of jouw team er *zin in (!)* heeft. Daar staat ‘energie’ voor. Mist dit? Probeer daar aandacht voor te hebben om de slagkracht en het plezier van de verandering te vergroten.

Leiderschap	Visie	Belang	Plan	Middelen	Competenties	→	Verandering
	Visie	Belang	Plan	Middelen	Competenties	→	Geen executie
Leiderschap		Belang	Plan	Middelen	Competenties	→	Verwarring
Leiderschap	Visie		Plan	Middelen	Competenties	→	Weerstand
Leiderschap	Visie	Belang		Middelen	Competenties	→	Chaos
Leiderschap	Visie	Belang	Plan		Competenties	→	Frustratie
Leiderschap	Visie	Belang	Plan	Middelen		→	Angst
Energie !							→ Gemotiveerd team

Bron: Emerce

Portfolio invullen

Het portfolio flexibel onderwijs is een tool om de ontwikkeling van flexibel onderwijs bij Albeda cluster hospitality te volgen en te borgen. Als onderwijsleider leg je beknopt vast in het portfolio waar het nog aan ontbreekt, waar het net even beter kan en waar je nog op in wilt zetten. Ook licht je kort toe wat je gaat doen. Dat kan klein of groot zijn. Bijvoorbeeld steeds de visie en het 'waarom' blijven herhalen in gesprek met het team, duiden welke professionalisering nodig is of gerichte gesprekken met bedrijven/studenten organiseren met het team om meer enthousiasme en belang te kweken op het thema. Of natuurlijk iets heel anders.

Tip: Haal bij iedere stap die jullie gaan zetten weer kort aan waarom jullie dit doen en waar jullie staan in het proces. Zijn er dan weer vragen? Geef aan dat je (bijvoorbeeld) 10 minuten gebruikt voor het beantwoorden van vragen en jullie dan doorgaan.

Stap 0: Flexibel onderwijs laten landen

Onze definitie van flexibel onderwijs is stevig inhoudelijk. Neem voordat je aan de slag gaat met de stappen en werkvormen de tijd om dit te laten landen bij je team. Dat kun je doen door:

1. Het ontwikkelmodel 'Ons onderwijs flexibel' voorafgaand aan een overleg toe te sturen aan je team. Vraag je team om dit door te lezen en eventuele vragen te noteren.
2. Gebruik daarna een overleg om:
 - a. vragen over het ontwikkelmodel te beantwoorden
 - b. visie van het cluster toe te lichten
 - c. de stappen (uit deze handreiking) die jullie de komende tijd gaan zetten toe te lichten
 - d. het tijdspad dat jullie grofweg doorlopen te schetsen

Neem hier echt even de tijd voor. Daar profiteer je van in de rest van het proces.

